

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 02.03.1984, sp. zn. 11 Tz 6/84, ECLI:CZ:NS:1984:11.TZ.6.1984.1

Číslo: 14/1985

Právní věta: Žádost o devizový příslib není součástí řízení o vydání cestovního dokladu, resp. výjezdní doložky, ale řízení v oblasti devizového hospodářství. Uvede-li žadatel v takové žádosti úmyslně nepravdivé údaje, na jejichž základě obdrží devizový příslib k cestě do ciziny, neporušuje předpisy o cestovních dokladech, ale předpisy týkající se sféry devizového hospodářství. Takové jednání nenaplňuje znaky přečinu proti zájmům socialistické společnosti v oblasti styku s cizinou podle § 5 písm. d) zák. č. 150/1969 Sb., o přečinech, resp. pokusu tohoto přečinu, ani znaky jiného přečinu nebo trestného činu, ale může být popřípadě posouzeno jen jako přestupek.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 02.03.1984

Spisová značka: 11 Tz 6/84

Číslo rozhodnutí: 14

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Přečin proti zájmům socialistické společnosti, Přestupky

Předpisy: 150/1969 Sb. § 5 písm. d

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 14/1985 sb. rozh.

Žádost o devizový příslib není součástí řízení o vydání cestovního dokladu, resp. výjezdní doložky, ale řízení v oblasti devizového hospodářství. Uvede-li žadatel v takové žádosti úmyslně nepravdivé údaje, na jejichž základě obdrží devizový příslib k cestě do ciziny, neporušuje předpisy o cestovních dokladech, ale předpisy týkající se sféry devizového hospodářství. Takové jednání nenaplňuje znaky přečinu proti zájmům socialistické společnosti v oblasti styku s cizinou podle § 5 písm. d) zák. č. 150/1969 Sb., o přečinech, resp. pokusu tohoto přečinu, ani znaky jiného přečinu nebo trestného činu, ale může být popřípadě posouzeno jen jako přestupek.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR z 2. 3. 1984 sp. zn. [11 Tz 6/84](#).)

K stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČSR, Nejvyšší soud ČSR zrušil rozsudek obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 29. září 1982 sp. zn. 2 T 181/82 a sám rozhodl ve věci tak, že podle § 226 písm. b) tr. ř. zprostil obviněného F. K. z návrhu na potrestání pro pokus přečinu

proti zájmům socialistické společnosti v oblasti styku s cizinou podle § 8 odst. 1 tr. zák., § 5 písm. d) zák. č. 160/1969 Sb., jehož se měl dopustit tím, že dne 24. 2. 1982 podal u SBČS v Praze 6 žádost o devizový příslib, v níž zamlčel své předchozí soukromé cesty do nesocialistických států v úmyslu získat tak devizový příslib a potom výjezdní doložku k cestě do Francie, Anglie a Holandska.

Z odůvodnění :

Obviněný F. K. byl napadeným rozsudkem obvodního soudu pro Prahu 6 uznán vinným pokusem přečinu proti zájmům socialistické společnosti v oblasti styku s cizinou podle § 8 odst. 1 tr. zák. a § 5 písm. d) zák. č. 150/1969 Sb., kterého se dopustil tím, že dne 24. 2. 1982 podal u pobočky SBČS v Praze 6 žádost o devizový příslib, v níž zamlčel své předchozí soukromé cesty do nesocialistických států v úmyslu získat tak devizový příslib a potom i výjezdní doložku k cestě do Francie, Anglie a Holandska. Za to mu byl uložen peněžitý trest ve výši 1500,- Kčs a náhradní trest odnětí svobody na jeden měsíc. Rozsudek v souladu s ustanovením § 314d odst. 2 tr. ř. neobsahuje odůvodnění. Právní moci nabyl dnem 29. 9. 1982.

Proti tomuto rozsudku podal generální prokurátor ČSR stížnost pro porušení zákona ve prospěch obviněného. Namítl, že stíhaný skutek nenaplnuje zákonné znaky přečinu proti zájmům socialistické společnosti v oblasti styku s cizinou podle § 5 písm. d) zák. č. 150/1969 Sb. ani jeho pokusu a ani znaky jiného přečinu nebo trestného činu. Rozhodování orgánů SBČS o udělování devizových příslibů v souvislosti s cestami do ciziny není upraveno obecně závazným právním předpisem, nýbrž interními předpisy SBČS. Žádost občana o takový příslib lze považovat za žádost o devizové povolení ve smyslu § 3 odst. 3 vyhl. č. 143/1970 Sb., což není právní předpis upravující oblast cestovních dokladů, nýbrž oblast devizovou. I když z citovaného ustanovení vyhlášky lze dovodit povinnost žadatele uvést v žádosti o devizový příslib pravdivé a úplné údaje vyžadované předtiskem na příslušném formuláři, nelze nesplnění této povinnosti považovat za porušení předpisů o cestovních dokladech. Lze je považovat pouze za přestupek podle § 17 odst. 2 písm. b) zák. č. 60/1961 Sb., který je však již promlčen (§ 24 cit. zák.). Generální prokurátor proto navrhl, aby bylo vysloveno porušení zákona v neprospěch obviněného, aby napadený rozsudek obvodního soudu pro Prahu 6 byl zrušen a dále aby bylo postupováno podle § 271 odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal v rozsahu uvedeném v § 267 odst. 1 tr. ř. napadený rozsudek i řízení, které mu předcházelo, a dospěl k závěru, že stížnost pro porušení zákona byla podána důvodně.

Řízení předcházející napadenému rozsudku bylo provedeno v souladu se zákonem. Dokazování bylo provedeno v potřebném rozsahu a byl jím také správně zjištěn skutkový stav uvedený v napadeném rozsudku. Zjištěný skutek však byl chybně posouzen jako pokus přečinu proti zájmům socialistické společnosti v oblasti styku s cizinou podle § 8 odst. 1 tr. zák. a § 5 písm. d) zák. č. 150/1969 Sb. Tohoto přečinu se dopustí, kdo závažnějším způsobem poruší předpisy o cestovních dokladech nebo o podmínkách pobytu v cizině, zejména tím, že vyláká cestovní doklad nebo výjezdní doložku na základě nepravdivých nebo neúplných údajů nebo nedodrží bez závažných důvodů časovou nebo územní platnost cestovního dokladu nebo výjezdní doložky. Základním znakem přečinu tedy je závažnější porušení předpisů o cestovních dokladech nebo o podmínkách pobytu v cizině, další znaky toto konkretizující jsou uvedeny příkladmo.

Napadený rozsudek ve výroku o vině vycházel mylně z toho, jak je zřejmé z jeho právní věty, že nepravdivý, resp. neúplný údaj o minulých cestách do ciziny v žádosti o devizový příslib je pokusem o vylákání cestovního dokladu, resp. výjezdní doložky a porušením předpisů o cestovních dokladech. I když podle § 1 písm. e) a f) vládního nařízení č. 114/1969 Sb. vydání cestovního dokladu (včetně výjezdní doložky) může být občanům odepřeno také jde-li o cestu, která není devizově kryta nebo o cestu bez příslibu deviz, není žádost o devizový příslib součástí výjezdní doložky, ale jiným druhem řízení, jehož výsledek teprve může podmínit vydání tohoto dokladu. Jestliže občan, třebaže na

základě nesprávného nebo neúplného údaje, obdrží od SBČS devizový příslib k cestě do ciziny, neporušil předpisy o cestovních dokladech, ale předpisy týkající se sféry devizového hospodářství. To je v základě upravena zejména zákonem č. 142/1970 Sb., o devizovém hospodářství, k jehož provedení byla vydána vyhláška č. 143/1970 Sb. Podle § 3 odst. 3 této vyhlášky se žádosti o devizová povolení, mezi něž lze zařadit i žádosti o devizový příslib, podávají zpravidla na tiskopisech, jejichž předtisk obsahuje všechny údaje potřebné pro rozhodnutí o žádosti. Povolující orgán rozhoduje na podkladě údajů žádosti, jsou-li úplné a nemá-li pochybnosti o jejich pravdivosti. Má právo vyzvat žadatele, aby údaje doplnil nebo přiměřeným způsobem doložil. Z obsahu tohoto ustanovení lze argumentem z opaku dovodit povinnost žadatele uvést v žádosti všechny skutečnosti pravdivě a úplně. Pokud tento požadavek občan poruší, nejde, jak již bylo uvedeno, o porušení předpisů o cestovních dokladech, ale o porušení právního předpisu z jiné oblasti, které by mohlo být popř. posouzeno jako přestupek, nikoli však jako přečin podle § 5 písm. d) zák. č. 150/1969 Sb., resp. jeho pokus podle § 8 odst. 1 tr. zák. a § 5 písm. d) zák. č. 150/1969 Sb., ani jako jiný přečin nebo trestný čin.